

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2017. január 19.*

„Fellebbezés — Kartellek — A metakrilátok piaca — Bíróságok — Az anyavállalatok és leányvállalatuk ez utóbbi jogsértő magatartásáért való egyetemleges felelőssége — A bíráságnak a leányvállalat általi megfizetése — A leányvállalat bírása összegének az Európai Unió Törvényszékének ítélete nyomán történő csökkentése — Az Európai Bizottság könyvelőjének arra felszólító levelei, hogy az anyavállalatok késedelmi kamatokkal növelve fizessék meg a Bizottság által a leányvállalatnak visszafizetett összeget — Megsemmisítés iránti kereset — Megtámadható jogi aktusok — Hatékony bírói jogvédelem”

A C-351/15. P. sz. ügyben,

az **Európai Bizottság** (képviselik: Bottka V. és F. Dintilhac, meghatalmazotti minőségben)

fellebbezőnek,

támogatja:

az **EFTA Felügyeleti Hatóság** (képviseli: C. Perrin, meghatalmazotti minőségben)

beavatkozó fél,

az Európai Unió Bírósága alapokmányának 56. cikke alapján 2015. július 10-én benyújtott fellebbezése tárgyában,

a többi fél az eljárásban:

a **Total SA** (székhelye: Courbevoie [Franciaország]),

az **Elf Aquitaine SA** (székhelye: Courbevoie)

(képviselik: E. Morgan de Rivery és E. Lagathu ügyvédek)

alperesek az elsőfokú eljárásban,

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: R. Silva de Lapuerta, tanácselnök, E. Regan, J.-C. Bonichot, C. G. Fernlund és S. Rodin (előadó) bírák,

főtanácsnok: N. Wahl,

hivatalvezető: V. Giacobbo-Peyronnel tanácsos,

* * Az eljárás nyelve: francia.

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2016. június 9-i tárgyalásra,
a főtanácsnok indítványának a 2016. július 21-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,
meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Fellebbezésével az Európai Bizottság az Európai Unió Törvényszéke 2015. április 29-i Total és Elf Aquitaine kontra Bizottság ítéletének (T-470/11, a továbbiakban: megtámadott ítélet, EU:T:2015:241) hatályon kívül helyezését kéri, amellyel a Törvényszék részben megsemmisítette a Bizottság 2011. június 24-i BUDG/DGA/C4/BM/s746396 levelét (a továbbiakban: 2011. június 24-i levél), valamint 2011. július 8-i BUDG/DGA/C4/BM/s812886 levelét (a továbbiakban: 2011. július 8-i levél, a továbbiakban együttesen: vitatott levelek), amelyek a Total SA és az Elf Aquitaine SA által az EK 81. cikk és az Európai Gazdasági Térségről (EGT) szóló megállapodás 53. cikke értelmében megindított eljárásról szóló, 2006. május 31-i C(2006) 2098 végleges határozat (COMP/F/38.645 – „metakrilátok”-ügy) (a továbbiakban: „metakrilátok”-ügyben hozott határozat) alapján megfizetendő bírságra és késedelmi kamataira vonatkoztak.

A jogvita előzményei

- 2 A jogvita előzményeit a Törvényszék a megtámadott ítélet 2–28. pontjában a következőképpen fejtette ki:
  - „2. A[...] [»metakrilátok«-ügyben hozott határozatban] a[...] Bizottság[...] egyetemlegesen kötelezte az Arkema SA-t és leányvállalatait, az Altuglas International SA-t és az Altumax Europe SAS-t (a továbbiakban együtt: Arkema) 219 131 250 euró bírság (a továbbiakban: eredeti bírság) megfizetésére kartellben való részvételük miatt.
  3. A[z] [ellenérdekű feleket], amelyek a »metakrilátok«-ügyben hozott határozatban megállapított jogsértő időszakban az Arkema anyavállalatai voltak, 181 350 000 euró, illetve 140 400 000 euró összegben egyetemlegesen kötelezték az eredeti bírság megfizetésére.
  4. Az Arkema 2006. szeptember 7-én megfizette az eredeti bírság teljes összegét, majd ezt követően keresetet terjesztett elő a »metakrilátok«-ügyben hozott határozat ellen (a továbbiakban: »metakrilátok«-ügyben folytatott bírósági eljárás), csakúgy mint a[z] [ellenérdekű felek], akik párhuzamosan önálló keresetet terjesztettek elő.

A »metakrilátok«-ügyben a Törvényszék által folytatott bírósági eljárás

5. A »metakrilátok«-ügyben hozott határozat ellen a[z] [ellenérdekű felek] és az Arkema 2006. augusztus 4-én, illetve 10-én megsemmisítés iránti keresetet terjesztettek elő.
6. A T-206/06. sz. ügyben a[z] [ellenérdekű felek] elsődlegesen a »metakrilátok«-ügyben hozott határozat megsemmisítését kérték.
7. Ezen ügyben a[z] [ellenérdekű felek] másodlagosan az Arkemával és velük szemben kiszabott, őket egyetemlegesen kötelező eredeti bírság összegének csökkentését kérték.
8. A Bizottság 2008. július 24-én az Arkemának küldött levelében felhívta az Arkemát, hogy erősítse meg, hogy a 2006. szeptember 7-i kifizetést »valamennyi egyetemlegesen felelős adós nevében« teljesítette, hozzátéve egyrészt, hogy »e megerősítés hiányában, amennyiben a [»metakrilátok«

-ügyben hozott] határozatot a Bíróság megsemmisítené azon vállalkozás tekintetében, amelynek a nevében a kifizetést teljesítették«, a Bizottság »vissza fog fizetni 219 131 250 eurót és annak kamatait«, másrészt hogy »ha a Bíróság a bírság egészét vagy annak egy részét bármely másik egyetemlegesen kötelezett adós tekintetében helybenhagyná«, a Bizottság »utóbbtól fogja követelni a fennmaradó összeget, 6,09%-os késedelmi kamattal növelve«.

9. Az Arkema 2008. szeptember 25-i levelében tájékoztatta a Bizottságot, hogy a 219 131 250 eurós összeget »egyetemleges kötelezetti minőségében« fizette meg, és hogy »e kifizetést követően a Bizottságnak mind az Arkemával, mind az egyetemleges kötelezettekkel szemben fennálló valamennyi követelése kielégítést nyert«. Erre tekintettel az Arkema »sajnálataát fejezte ki azzal kapcsolatban, hogy nem áll módjában felhatalmaznia a Bizottságot, hogy bármely összeget visszatartson abban az esetben, ha a közösségi bíróság előtt indított keresetét siker koronázná«.
10. 2008. november 24-én a Bizottság levelet küldött a[z] [ellenérdekű feleknek], amelyben tájékoztatta őket többek között az Arkema 2008. szeptember 25-i leveléről, valamint arról, hogy az Arkema nem töltötte ki a Bizottság által számára megküldött, közös kifizetésre vonatkozó nyilatkozatot.
11. A[z] [ellenérdekű felek] keresetét a Törvényszék a 2011. június 7-i Total és Elf Aquitaine kontra Bizottság ítéletben (T-206/06, [...] EU:T:2011:250) elutasította.
12. Ezzel szemben a »metakrilátok«-ügyben hozott határozattal szemben az Arkema által külön előterjesztett keresetnek a Törvényszék a 2011. június 7-i Arkema France és társai kontra Bizottság ítéletben (T-217/06, [...] EU:T:2011:251) részben helyt adott, és az Arkemával szemben kiszabott bírság összegét 113 343 750 euróban állapította meg.
13. A [2011. június 7-i Arkema France és társai kontra Bizottság] ítéletben [T-217/06, EU:T:2011:251] a Törvényszék úgy vélte, hogy korlátlan felülvizsgálati jogkörének gyakorlása keretében csökkenteni kell a »metakrilátok«-ügyben hozott határozatban a bírságnak az Arkemával szemben elrettentő hatás címén alkalmazott növelését azon tény figyelembevételére érdekében, hogy a bírság vele szemben való kiszabása napján már nem irányították a[z] [ellenérdekű felek] ([2011. június 7-i Arkema France és társai kontra Bizottság] ítélet, [T-217/06, EU:T:2011:251], 338. és 339. pont).
14. A [2011. június 7-i Arkema France és társai kontra Bizottság] ítélet [T-217/06, EU:T:2011:251] ellen nem nyújtottak be fellebbezést, így az jogerőssé vált.
15. A Bizottság 2011. július 5-i értéknappal visszafizetett az Arkemának 119 247 033,72 eurót (105 787 500 eurót főkövetelés, 13 459 533,7 eurót pedig kamat címén).

A [vitatott] levelek

A 2011. június 24-i levél

16. A Bizottság 2011. június 24-i levelében tudatta a[z] [ellenérdekű felekkel], hogy »a[...] [2011. június 7-i Arkema France és társai kontra Bizottság] ítélet [T-217/06, EU:T:2011:251] végrehajtása keretében visszafizeti az Arkemának azt az összeget, amellyel a Törvényszék csökkentette a bírságot«.
17. A Bizottság ugyanezen 2011. június 24-i levélben a[z] [ellenérdekű felektől] »[e]zzel párhuzamosan« azt kérte, hogy »arra az esetre, ha a [2011. június 7-i Arkema France és társai kontra Bizottság] ítélet [T-206/06, EU:T:2011:250] ellen fellebbezést nyújtanának be a Bírósághoz, fizessék meg a fennmaradó összeget a 2006. szeptember 8-tól járó, 6,09%-os késedelmi kamattal növelve«, azaz 68 006 250 eurót, amelynek megfizetéséért a Total 27 056 250 euró összeg erejéig »egyetemlegesen« felel, valamint annak késedelmi kamatait, vagyis összesen 88 135 466,52 eurót.

18. A[z] [ellenérdekű felek] a Bizottság számára 2011. június 29-én küldött levelükben lényegében azt állították, hogy 2006. szeptember 7-ét követően a Bizottság »minden követelése kielégítést nyert«, és különböző kérdéseket intéztek a Bizottsághoz, hogy felvilágosítást kérjenek a 2011. június 24-i levél több pontjával kapcsolatban.

A 2011. július 8-i levél

19. 2011. július 8-i levelében a Bizottság többek között azt a választ adta, hogy »a[z] [ellenérdekű felek] értelmezésével szemben a Bizottság semmilyen módon nem mond le a fizetendő összegek beszédéről arra az esetre, ha [az ellenérdekű felek] lemondanak a Bíróság előtti fellebbezésről«, hozzátéve, hogy »a[z] [ellenérdekű felek] felelőssége nem enyhészt el a[...] [2011. június 7-i Arkema France és társai kontra Bizottság] ítéletben [T-217/06, EU:T:2011:251] megjelölt és az Arkema által megfizetett összegek visszatartásával«.

20. A Bizottság ugyanezen 2011. július 8-i levelében elismerte, hogy az általa követelt összeg hibás volt, és pontosította, hogy a »metakrilátok«-ügyben hozott határozat, illetve a [2011. június 7-i Total és Elf Aquitaine kontra Bizottság] ítélet [T-206/06, EU:T:2011:250], valamint a [2011. június 7-i Arkema France és társai kontra Bizottság] ítélet [T-217/06, EU:T:2011:251] végrehajtása keretében az Elf Aquitaine által fizetendő összeg 137 099 614,58 euró, amelybe beleszámít a 31 312 114,58 euró késedelmi kamat [...], és amelynek megfizetéséért a Total 84 028 796,03 euró összeg erejéig egyetemlegesen felel.

21. A Bizottság a 2011. július 8-i levelében hozzátette, hogy amennyiben a[z] [ellenérdekű felek] fellebbezést nyújtának be a [2011. június 7-i Total és Elf Aquitaine kontra Bizottság] ítélet [T-206/06, EU:T:2011:250] ellen, úgy lehetőségük van arra is, hogy a bíróság megfizetése helyett bankgaranciát nyújtsanak.

22. 2011. július 18-án a[z] [ellenérdekű felek] megfizették a Bizottság számára a 2011. július 8-i levélben követelt összeget, azaz 137 099 614,58 eurót.

A »metakrilátok«-ügyben a Bíróság által fellebbezés alapján folytatott bírósági eljárás

23. A[z] [ellenérdekű felek] 2011. augusztus 10-én fellebbezést nyújtottak be a [2011. június 7-i Total és Elf Aquitaine kontra Bizottság] ítélet [T-206/06, EU:T:2011:250] ellen.

[...]

25. A Bíróság a 2012. február 7-i Total és Elf Aquitaine kontra Bizottság végzésével (C-421/11 P, [nem tették közzé][...] EU:C:2012:60) a[z] [ellenérdekű felek] valamennyi kérelmét elutasította, ezzel a fellebbezést elutasította.

[...]

28. A késedelmi kamat megfizetése alóli mentesítésre irányuló, negyedlegesen előterjesztett kérelemről a Bíróság az alábbiak szerint határozott:

»89 E kérelmet mint nyilvánvalóan elfogadhatatlant el kell utasítani, mivel az nem a [...] [2011. június 7-i Total és Elf Aquitaine kontra Bizottság] ítélet [T-206/06, EU:T:2011:250] ellen irányul, hanem a [2011. július 8-i levél] ellen, amely egyébként a[z] [ellenérdekű felek] által a Törvényszékhez benyújtott és utóbbi Hivatalánál T-470/11. számon nyilvántartásba vett kereset tárgyát képezi.«

A Törvényszék előtti eljárás és a megtámadott ítélet

- 3 A Törvényszék Hivatalához 2011. szeptember 1-jén benyújtott keresetlevélben az ellenérdekű felek a vitatott levelek megsemmisítése iránti keresetet terjesztettek elő a Törvényszék előtt, és másodlagosan az említett levelek értelmében követelt összegek csökkentését, harmadlagosan pedig a késedelmi kamatok törlését kérték.
- 4 A Törvényszék Hivatalához 2011. november 17-én benyújtott beadványban a Bizottság a Törvényszék eljárási szabályzatának 114. cikke alapján elfogadhatatlansági kifogást emelt. Különösen arra hivatkozott, hogy a vitatott levelek megtámadhatatlan jogi aktusoknak minősülnek, mivel nem váltanak ki olyan kötelező joghatásokat, amelyek az ellenérdekű feleket érintenék, és hogy az őket terhelő fizetési kötelezettség kizárólag a „metakrilátok”-ügyben hozott határozatból ered.
- 5 A megtámadott ítéletben a Törvényszék először is az említett ítélet 72–101. pontjában ezen elfogadhatatlansági kifogást vizsgálta meg.
- 6 Ebben a tekintetben a Törvényszék többek között megállapította, hogy a vitatott levelek az ellenérdekű felektől követelt főkövetelés összegét illetően nem érintették az ellenérdekű felek érdekeit oly módon, amely az EUMSZ 263. cikk értelmében jogi helyzetüknek a „metakrilátok”-ügyben hozott határozatban foglaltakhoz képest jelentős megváltozásával járna.
- 7 Ezzel szemben, ami a késedelmi kamat megfizetésére vonatkozó kötelezettséget illeti, a Törvényszék úgy ítélte meg, hogy az semmilyen módon nem következik sem e határozatból, sem pedig a 2011. június 7-i Total és Elf Aquitaine kontra Bizottság ítéletből (T-206/06, EU:T:2011:250), vagy a 2011. június 7-i Arkema France és társai kontra Bizottság ítéletből (T-217/06, EU:T:2011:251), tekintettel arra, hogy Arkema az említett határozatot követően haladéktalanul megfizette az eredeti bírság teljes összegét; ily módon a megtámadott aktus az ugyanezen határozat alapján az ellenérdekű felek által fizetendő összeg növelésével ténylegesen megváltoztatta a jogi helyzetüket.
- 8 Következésképpen a Törvényszék a vitatott levelekben az ellenérdekű felektől követelt késedelmi kamat tekintetében elfogadhatónak ítélte a keresetet.
- 9 Másodszor a Törvényszék a megtámadott ítélet 107–118. pontjában a keresetet érdemben vizsgálta meg az ellenérdekű felektől követelt késedelmi kamat vonatkozásában, és e részében helyt adott a keresetnek.
- 10 Következésképpen a Törvényszék megsemmisítette a vitatott leveleket a Bizottság által az ellenérdekű felektől követelt késedelmi kamatra vonatkozó részében, ezt meghaladón pedig a keresetet elutasította.

A felek kérelmei és a Bíróság előtti eljárás

- 11 A Bizottság azt kéri, hogy a Bíróság:
  - helyezze hatályon kívül a megtámadott ítéletet;
  - nyilvánítsa elfogadhatatlannak a Törvényszék elé terjesztett keresetet, és
  - kötelezze az ellenérdekű feleket valamennyi költség megfizetésére.
- 12 Az ellenérdekű felek azt kérik, hogy a Bíróság:
  - utasítsa el a fellebbezést, és

– kötelezze a Bizottságot a költségek viselésére.

- 13 A Bíróság elnöke 2016. február 17-i határozatával megengedte az EFTA Felügyeleti Hatóság számára, hogy a Bizottság kérelmeinek támogatása érdekében beavatkozzon. Mindazonáltal, mivel a Bíróság eljárási szabályzata 190. cikkének (2) bekezdésében rögzített határidő lejártát követően került sor a beavatkozási kérelem benyújtására, a beavatkozó fél észrevételeit csupán a 2016. június 9-én tartott tárgyaláson adhatta elő az említett szabályzat 129. cikkének (4) bekezdése értelmében.

A fellebbezésről

A megtámadott ítélet ellentmondásos indokolására alapított harmadik jogalapról

A felek érvei

- 14 Harmadik jogalapjával, amelyet elsőként kell megvizsgálni, a Bizottság azt állítja, hogy a megtámadott ítélet indokolása ellentmondásos.
- 15 Eszerint a Törvényszék helytelenül állapította meg ezen ítélet 113. pontjában azt, hogy a Bizottságnak mind az Arkemával, mind pedig az egyetemlegesen kötelezett ellenérdekű felekkel szemben fennálló valamennyi követelése kielégítést nyert, ugyanakkor a Törvényszék az említett ítélet 9. pontjában helyesen észrevételezte, hogy az Arkema „sajnálátát fejezte ki azzal kapcsolatban, hogy nem áll módjában felhatalmaznia a Bizottságot, hogy bármely összeget visszatartson abban az esetben, ha a közösségi bíróság előtt indított keresetét siker koronázná”.
- 16 Márpedig a Bizottság véleménye szerint az Arkema ezen megjegyzése szükségképpen arra enged következtetni, hogy nem tett közös kifizetési nyilatkozatot. E körülmények között a Törvényszék nem állapíthatta meg, hogy a Bizottság valamennyi követelése mind az Arkema, mind az összes egyetemleges kötelezett részéről kielégítést nyert.
- 17 Az ellenérdekű felek szerint a harmadik jogalapot mint nyilvánvalóan elfogadhatatlant, de mindenesetre mint megalapozatlant el kell utasítani.

A Bíróság álláspontja

- 18 A Bizottság lényegében azt rója fel a Törvényszéknek, hogy utóbbi a megtámadott ítélet 113. pontjában helytelenül állította azt, hogy a Bizottság valamennyi követelése kielégítést nyert, jóllehet az Arkema 2008. szeptember 25-i levelében nem tett közös kifizetési nyilatkozatot. A Bizottság célja, hogy az indokolás ellentmondásosságának leple alatt megkérdőjelezze e levélnek a Törvényszék általi, a tények értékelésére vonatkozó hatáskörének gyakorlása keretében való értelmezését.
- 19 Márpedig, habár az a kérdés, hogy a Törvényszék ítéletének indokolása ellentmondó vagy hiányos-e, jogi kérdésnek minősül, és arra mint ilyenre a fellebbezés keretében lehet hivatkozni (lásd különösen: 2007. február 8-i Groupe Danone kontra Bizottság ítélet, C-3/06 P, EU:C:2007:88, 45. pont; 2010. október 14-i Deutsche Telekom kontra Bizottság ítélet, C-280/08 P, EU:C:2010:603, 123. pont), nem ez a helyzet a tények értékelése esetében, amely – az elferdítés esetét kivéve, amelyre a jelen esetben nem hivatkoztak – az állandó ítélkezési gyakorlat szerint nem tartozik a Bíróság felülvizsgálatának körébe (lásd ebben az értelemben különösen: 2014. július 10-i Görögország kontra Bizottság ítélet, C-391/13 P, nem tették közzé, EU:C:2014:2061, 29. pont; 2016. január 20-i Toshiba Corporation kontra Bizottság ítélet, C-373/14 P, EU:C:2016:26, 40. pont).
- 20 Következésképpen a harmadik jogalapot mint elfogadhatatlant el kell utasítani.

Az arra alapított első jogalapról, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor megállapította, hogy a vitatott levelek kötelező joghatásokat váltanak ki

A felek érvei

- 21 Első jogalapjával, amely többek között a megtámadott ítélet 81–87. pontját érinti, és amely három részre bontható, a Bizottság lényegében úgy érvel, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor megállapította, hogy a vitatott levelek olyan kötelező joghatásokkal járnak, amelyek érinthetik az ellenérdekű felek érdekeit. Az EFTA Felügyeleti Hatóság lényegében csatlakozik e jogalaphoz.
- 22 Az első jogalap első részében a Bizottság azt állítja, hogy a vitatott levelek a „metakrilátok”-ügyben hozott határozat végrehajtását szolgáló egyszerű fizetési felszólítások, amelyek – a 2011. június 7-i Total és Elf Aquitaine kontra Bizottság ítéletet (T-206/06, EU:T:2011:250), valamint a 2011. június 7-i Arkema France és társai kontra Bizottság ítéletet (T-217/06, EU:T:2011:251) követően – a hivatkozott határozat egy esetleges végrehajtási eljárás keretében történő érvényesítését készítik elő. Ezek a levelek ugyanakkor még nem tekinthetők a „végrehajtási eljárás” eszközeinek, tehát nem rögzítik a Bizottság végleges álláspontját sem. Kizárólag az említett határozat képezhetné végrehajtási eljárás tárgyát, amelyet az ellenérdekű felek az általuk teljesített fizetéssel bizonyos mértékig elkerültek.
- 23 Az első jogalap második részében a Bizottság arra hivatkozik, hogy a vitatott levelek tartalmából kiderül, hogy azok nem járnak kötelező joghatásokkal. Ezek a levelek ugyanis a számviteli szervezeti egységek álláspontját tükrözik a „metakrilátok”-ügyben hozott határozatban kiszabott bírság beszedését illetően, és csupán emlékeztetnek a fizetési módokra, illetve „a fennálló bírság teljesítésére”, ily módon egyértelműen az említett határozat végrehajtását szolgáló intézkedésnek tekinthetők.
- 24 A Bizottság az első jogalap harmadik részében előadja, hogy a vitatott levelek semmilyen többletkövetelést nem fogalmaztak meg a „metakrilátok”-ügyben hozott határozat tartalmához képest. Az ellenérdekű feleket terhelő bírság és annak kamatai megfizetésének kötelezettsége kizárólag – a 2011. június 7-i Total és Elf Aquitaine kontra Bizottság ítélet (T-206/06, EU:T:2011:250), a 2011. június 7-i Arkema France és társai kontra Bizottság ítélet (T-217/06, EU:T:2011:251) és a 2012. február 7-i Total és Elf Aquitaine kontra Bizottság végzés (C-421/11 P, nem tették közzé, EU:C:2012:60) fényében értelmezett – „metakrilátok”-ügyben hozott határozatból ered. Amint az a Törvényszék és a Bíróság ítélezési gyakorlatából kitűnik, a Bizottság semmilyen diszkrecionális jogkörrel nem rendelkezik e tekintetben, mivel a késedelmi kamatokat az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról és az 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2012. október 25-i 966/2012/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2012. L 298., 1. o.), valamint annak végrehajtási rendelete és a 966/2012 rendelet alkalmazási szabályairól szóló, 2012. október 29-i 1268/2012/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet (HL 2012. L 362., 1. o.) releváns rendelkezései rögzítik.
- 25 A Bizottság szerint a vitatott levelekben mindössze a „metakrilátok”-ügyben hozott határozat végrehajtására irányuló szándékát fogalmazza meg, így ezek a levelek az e határozatból származókon kívül egyéb joghatásokkal nem járnak. Ezek a levelek nem választhatók el a határozattól, amelynek végrehajtását készítik elő.
- 26 Az ellenérdekű felek álláspontja szerint az első jogalapot részben mint elfogadhatatlant, részben mint megalapozatlant el kell utasítani.
- 27 E tekintetben e jogalap második és harmadik része az ellenérdekű felek szerint nyilvánvalóan elfogadhatatlan, tekintettel arra, hogy a Bizottság ezekkel a részekkel lényegében az általa a Törvényszék előtt már kifejtett érveket ismétli, és nem bizonyította a Törvényszék ezzel kapcsolatos téves jogalkalmazását, valamint nem azonosította a megtámadott ítéletnek az általa vitatott pontjait.

28 Az első jogalap negyedik részét az ellenérdekű felek szerint mint megalapozatlant el kell utasítani.

A Bíróság álláspontja

- 29 Első jogalapjával a Bizottság lényegében azt rója fel a Törvényszéknek, hogy utóbbi tévesen alkalmazta a jogot, amikor megállapította, hogy a vitatott levelek a Bizottság által azokban követelt késedelmi kamat vonatkozásában az EUMSZ 263. cikk értelmében vett megtámadható jogi aktusoknak minősültek.
- 30 Ezen jogalpnak a második és a harmadik részében való elfogadhatóságát illetően emlékeztetni kell arra, hogy többek között a Bíróság eljárási szabályzata 168. cikke (1) bekezdése d) pontjának és 169. cikke (2) bekezdésének rendelkezéseiből következik, hogy a fellebbezésben pontosan meg kell jelölni azon ítélet vitatott pontjait, amelynek hatályon kívül helyezését kérik, és a kérelmet konkrétan alátámasztó jogi érveket. Így az a fellebbezés, amely pusztán megismétli, illetve szó szerint újra előadja a Törvényszék elé terjesztett jogalapokat és érveket, ideértve azokat is, amelyek a Törvényszék által kifejezetten elvetett tényeken alapulnak, nem tesz eleget az e rendelkezések által támasztott indokolási követelményeknek (lásd különösen: 2013. október 3-i Inuit Tapiriit Kanatami és társai kontra Parlament és Tanács ítélet, C-583/11 P, EU:C:2013:625, 46. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 31 Ugyanakkor, ha a fellebbező az uniós jognak a Törvényszék általi értelmezését vagy alkalmazását kifogásolja, az elsőfokú eljárásban megvizsgált jogkérdések a fellebbezés keretében újból vita tárgyát képezhetnek. Ugyanis, ha a fellebbező ily módon nem alapíthatná fellebbezését a Törvényszék előtt már felhasznált jogalapokra és érvekre, a fellebbezési eljárás részben értelmét vesztené (2006. szeptember 12-i Reynolds Tobacco és társai kontra Bizottság ítélet, C-131/03 P, EU:C:2006:541, 51. pont; 2013. október 3-i Inuit Tapiriit Kanatami és társai kontra Parlament és Tanács ítélet, C-583/11 P, EU:C:2013:625, 47. pont).
- 32 A jelen ügyben első jogalapjával, különösen annak második és harmadik részében a Bizottságnak nem az a szándéka, hogy a Törvényszék előtt előterjesztett keresetlevelet pusztán újra megvizsgálják, hanem célja pontosan azon jogi érvelés vitatása, amely a Törvényszéket arra a következtetésre indította, hogy a vitatott levelek olyan kötelező joghatások kiváltására alkalmasak, amelyek a szóban forgó vállalkozások helyzetét befolyásolhatják.
- 33 Ennek érdekében a Bizottság továbbá a jogilag megkövetelt módon jelölte meg a megtámadott ítélet azon részeit, amelyeket véleménye szerint a téves jogalkalmazás érint, valamint a kérelmének alátámasztására felhozott jogi érveket, amelyek ezért lehetővé teszik a Bíróság számára felülvizsgálatának elvégzését.
- 34 Ebből következik, hogy az első jogalap elfogadható.
- 35 Az első jogalap megalapozottságát illetően, amelynek az egyes részeit együttesen kell megvizsgálni, előjáróban emlékeztetni kell arra, hogy a megsemmisítés iránti keresetek elfogadhatóságával kapcsolatos állandó ítélkezési gyakorlatból következik, hogy annak meghatározásához, hogy valamely jogi aktus megtámadható-e ilyen keresettel, e jogi aktus tényleges tartalma az irányadó, a jogi aktus formája e tekintetben – főszabály szerint – lényegtelen (lásd ebben az értelemben különösen: 2000. június 22-i Hollandia kontra Bizottság ítélet, C-147/96, EU:C:2000:335, 27. pont; 2008. július 17-i Athinaiki Techniki kontra Bizottság ítélet, C-521/06 P, EU:C:2008:422, 43. pont).
- 36 E tekintetben szintén az állandó ítélkezési gyakorlatból következik, hogy csak azok az intézkedések minősülnek megsemmisítés iránti keresettel megtámadható jogi aktusoknak vagy határozatoknak, amelyek olyan kötelező joghatásokat váltanak ki, amelyek a jogi helyzetét jelentősen módosítva érinthetik a felperes érdekeit (lásd különösen: 2008. július 17-i Athinaiki Techniki kontra Bizottság

ítélet, C-521/06 P, EU:C:2008:422, 29. pont; 2010. január 26-i Internationaler Hilfsfonds kontra Bizottság ítélet, C-362/08 P, EU:C:2010:40, 51. pont; 2014. december 9-i Schönberger kontra Parlament ítélet, C-261/13 P, EU:C:2014:2423, 13. pont).

- 37 Ezért a megsemmisítés iránti kereset főszabály szerint csak olyan intézkedéssel szemben indítható, amellyel az érintett intézmény a közigazgatási eljárás végén véglegesen meghatározza álláspontját. Nem minősíthetők ellenben megtámadhatóknak többek között az olyan közbenső jogi aktusok, amelyek célja a végső határozat előkészítése, valamint a megerősítő aktusok vagy a tisztán végrehajtási aktusok, mivel az ilyen aktusoknak nem célja az uniós intézmény előkészített, megerősített vagy végrehajtott jogi aktusához kapcsolódó joghatásokhoz képest önálló kötelező joghatások kiváltása (lásd ebben az értelemben különösen: 2006. szeptember 12-i Reynolds Tobacco és társai kontra Bizottság ítélet, C-131/03 P, EU:C:2006:541, 55. pont; 2007. december 6-i Bizottság kontra Ferriere Nord ítélet, C-516/06 P, EU:C:2007:763, 29. pont; 2010. január 26-i Internationaler Hilfsfonds kontra Bizottság ítélet, C-362/08 P, EU:C:2010:40, 52. pont).
- 38 A Bizottság ezzel összefüggésben állítja első jogalapja keretében lényegében azt, hogy ami a késedelmi kamatoknak a vitatott levelekben követelt megfizetésével kapcsolatos kötelezettséget illeti, e levelek nem irányulnak a „metakrilátok”-ügyben hozott határozatból eredőktől eltérő kötelező joghatások kiváltására, mivel a késedelmi kamatok megfizetésére vonatkozó említett kötelezettség csak e határozatból, valamint a releváns jogszabályokból ered, és az említett levelek semmilyen többletkövetelést nem fogalmaztak meg e határozat tartalmához képest. Ezért a vitatott levelek csak előkészítő jellegűek, és a „metakrilátok”-ügyben hozott határozattal kapcsolatos esetleges végrehajtási eljáráshoz szükségesek.
- 39 Márpedig a jelen ügy sajátos körülményeire tekintettel az ilyen érvelésnek nem lehet helyt adni.
- 40 E tekintetben először is emlékeztetni kell arra, hogy a „metakrilátok”-ügyben hozott határozattal, amely az Arkemára 219 131 250 euró bírságot szabott ki, az ellenérdekű feleket az Arkema anyavállalataiként „egyetemlegesen” kötelezték 140,4 millió euró, illetve 181,35 millió euró összegű bírság megfizetésére.
- 41 Ezt követően a 2011. június 7-i Arkema France és társai kontra Bizottság ítéletben (T-217/06, EU:T:2011:251) az Arkemával szemben kiszabott bírság összegét 113 343 750 euróra csökkentették. Ellenben az ellenérdekű felekre kiszabott bírság összege mint ilyen a 2011. június 7-i Total és Elf Aquitaine kontra Bizottság ítéletet (T-206/06, EU:T:2011:250) követően változatlan maradt, amely ítéletet ezt követően helybenhagyta a 2012. február 7-i Total és Elf Aquitaine kontra Bizottság végzés (C-421/11 P, nem tették közzé, EU:C:2012:60, 83. pont).
- 42 Végül ki kell emelni, hogy nem vitatott, hogy – amint azt a Törvényszék a megtámadott ítélet 112. pontjában elismerte – az Arkema 2006. szeptember 7-én megfizette a „metakrilátok”-ügyben hozott határozattal kiszabott eredeti bírság teljes összegét 219 131 250 euró összegben.
- 43 E tekintetben meg kell állapítani először is azt, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 113. pontjában úgy ítélte meg, hogy az Arkemának a Bizottsághoz 2008. szeptember 25-én intézett leveléből kitűnik, hogy az Arkema egyértelműen tudatta, hogy a Bizottságnak „mind vele szemben, mind az egyetemleges kötelezettekkel szemben fennálló valamennyi követelése kielégítést nyert”, és ennél fogva az eredeti bírság teljes összegét az ellenérdekű felek nevében is kiegyenlítette, ez az értékelés pedig – amint az a jelen ítélet 18–20. pontjában kifejtett indokokból kitűnik – a jelen fellebbezés keretében nem kérdőjelezhető meg.
- 44 Másodszer emlékeztetni kell arra, hogy olyan helyzetben, amelyben az anyavállalat felelőssége tisztán származékos a leányvállalatának felelősségéhez képest, és amelyben semmilyen más tényező nem jellemzi egyedileg az anyavállalatnak felrótt magatartást, ezen anyavállalat felelőssége nem haladhatja

meg a leányvállalatának felelősségét (lásd ebben az értelemben: 2013. január 22-i Bizottság kontra Tomkins ítélet, C-286/11 P, EU:C:2013:29, 37., 39., 43. és 49. pont; 2015. szeptember 17-i Total kontra Bizottság ítélet, C-597/13 P, EU:C:2015:613, 38. pont).

- 45 A jelen esetben az ellenérdekű felek Arkemával kapcsolatos egyetemleges felelőssége tisztán – minden más tényezőt kizárva – a leányvállalatuk felelősségéből ered. Ennélfogva a Bíróság ítélkezési gyakorlatából következik, hogy – amint azt a főtanácsnok indítványának különösen 64–68. pontjában kiemelte, valamint függetlenül attól, hogy az Arkema tett-e közös kifizetésre vonatkozó nyilatkozatot – a Bizottságnak, miután az Arkema az eredeti bírságot teljes mértékben megfizette, ami mindenestre nem vitatott, már nem volt joga az ellenérdekű felektől ezzel összefüggő kifizetéseket követelni.
- 46 Az előző megfontolásokra tekintettel meg kell tehát állapítani, hogy – amint azt a Törvényszék a megtámadott ítélet 116. pontjában joggal megállapította – a Bizottság a vitatott levelekben nem követelhetett jogosan az ellenérdekű felektől késedelmi kamatot a „metakrilátok”-ügyben hozott határozatban kiszabott bírság címén.
- 47 Ebből következik, hogy ellentétben azzal, amit a Bizottság állít, ezek a levelek a Bizottság által azokban jogosulatlanul követelt késedelmi kamatok vonatkozásában nem tekinthetők a „metakrilátok”-ügyben hozott határozatból eredő kötelezettségeket pusztán megerősítő, valamint kizárólag előkészítő jellegű leveleknek, amelyek az említett határozattal kapcsolatos esetleges végrehajtási eljárást szolgálják.
- 48 Következésképpen, jóllehet azok a levelek, amelyekkel a Bizottság arra szorítkozik, hogy a versenyszabályok megsértésére vonatkozó, a „metakrilátok”-ügyben hozotthoz hasonló határozat címzettjeitől a határozatban előírt bírság vagy az abból esetleges következő késedelmi kamatok megfizetését követelje, főszabály szerint csak a szóban forgó határozat végrehajtására irányuló pusztán felszólításoknak minősülhetnek, és ezért nem válhatnak ki olyan kötelező joghatásokat, amelyek érinthetik az érintett vállalkozások érdekeit (lásd ebben az értelemben: 2007. december 6-i Bizottság kontra Ferriere Nord ítélet, C-516/06 P, EU:C:2007:763, 29. pont), más vonatkozásban tartalmuk miatt a vitatott levelekre, mivel azok annak ellenére követelik az ellenérdekű felektől késedelmi kamatok megfizetését, hogy teljes mértékben kiegyenlítésre került a bírság eredeti összege, következésképpen pedig e levelek valójában azzal járnak, hogy módosítják azt a pénzügyi kötelezettséget, amelynek teljesítésére az ellenérdekű felek kötelesek.
- 49 Ebből következik, hogy a Törvényszék nem alkalmazta tévesen a jogot, amikor különösen a megtámadott ítélet 99. pontjában megállapította, hogy a vitatott levelek a Bizottság által azokban követelt késedelmi kamatok vonatkozásában olyan kötelező joghatásokat váltanak ki, amelyek érinthetik az ellenérdekű felek érdekeit azzal, hogy a jogi helyzetüket jelentősen módosítják, következésképpen pedig azzal, hogy e levelek az EUMSZ 263. cikk értelmében vett megtámadható jogi aktusoknak minősülnek.
- 50 Az első jogalapot tehát mint megalapozatlant el kell utasítani.

A perfüggőség és a jogerő elvének megsértésére alapított, második jogalapról

A felek érvei

- 51 Második jogalapjával a Bizottság lényegében azt rója fel a Törvényszéknek, hogy utóbbi megsértette a perfüggőség és a jogerő elvét azáltal, hogy a megtámadott ítéletnek különösen a 80. és 93–101. pontjában elválasztotta a fizetendő késedelmi kamatok kérdését a „metakrilátok”-ügyben hozott határozat egyéb részeitől.

- 52 E tekintetben a „metakrilátok”-ügyben hozott határozat a 2. cikke alapján magában foglalja a kiszabott bírságra mint főkövetelésre, valamint a megfizetésének elmulasztása esetén kiegészítő jelleggel fizetendő kamatokra vonatkozó rendelkezéseket. Márpedig a megtámadott ítélet alapjául szolgáló ügyben benyújtott kereset előterjesztésének időpontjában az e határozatra vonatkozó fellebbezés elbírálása a C-421/11. P. ügyben a Bíróság előtt még folyamatban volt. Egyébiránt a 2012. február 7-i Total és Elf Aquitaine kontra Bizottság végzés (C-421/11 P, nem tették közzé, EU:C:2012:60) alapján az említett határozat teljes egészében, tehát a kamatok kérdése vonatkozásában is jogerőssé vált az ellenérdekű felekre nézve.
- 53 Az ellenérdekű felek vitatják a második jogalap megalapozottságát, és megjegyzik többek között azt, hogy a két ügy közötti perfüggőség és a jogerő feltételei, amelyek a Bíróság és a Törvényszék ítélkezési gyakorlatából erednek, a jelen ügyben nem teljesülnek.

A Bíróság álláspontja

- 54 Amennyiben a második jogalap lényegében a Bizottságnak az első jogalapja keretében kifejtett azon előfeltevésén alapul, hogy a késedelmi kamatok iránti követelés a vitatott levelekben a „metakrilátok”-ügyben hozott határozatban előírtaknak csak a végrehajtása, és e határozattól elválaszthatatlan, meg kell állapítani, hogy ez az előfeltevés, amint az többek között a jelen ítélet 44–52. pontból kitűnik, nem helyálló.
- 55 Továbbá a Bíróság ennek megfelelően a 2012. február 7-i Total és Elf Aquitaine kontra Bizottság végzés (C-421/11 P, nem tették közzé, EU:C:2012:60) 89. pontjában – amint arra a Törvényszék a megtámadott ítélet 100. pontjában jogosan emlékeztetett – mint nyilvánvalóan elfogadhatatlant elutasította az ellenérdekű felek által az e végzéshez vezető fellebbezésük keretében előterjesztett arra irányuló kérelmet, hogy töröljék a kamatokat arra tekintettel, hogy a kérelem nem az említett fellebbezés tárgyát képező ítélet és ezért a „metakrilátok”-ügyben hozott határozat, hanem a késedelmi kamatokat előíró vitatott levelek ellen irányult.
- 56 Következésképpen a második jogalapot mint megalapozatlant el kell utasítani.
- 57 Mivel a Bíróság a Bizottság által felhozott jogalapok közül egyiknek sem adott helyt, a fellebbezést teljes egészében el kell utasítani.

A költségekről

- 58 A Bíróság eljárási szabályzata 184. cikkének (2) bekezdése értelmében ha a fellebbezés megalapozatlan, a Bíróság határoz a költségekről.
- 59 E szabályzat 138. cikkének (1) bekezdése alapján, amelyet ugyanezen szabályzat 184. cikkének (1) bekezdése alapján a fellebbezési eljárásban is alkalmazni kell, a Bíróság a peresztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. Mivel a Bizottság peresztes lett, az ellenérdekű felek kérelmének megfelelően kötelezni kell saját költségei és az ellenérdekű felek részéről felmerült költségek viselésére.
- 60 Az említett szabályzat 140. cikkének (2) bekezdése alapján, amelyet e szabályzat 184. cikkének (1) bekezdése alapján a fellebbezési eljárásban is alkalmazni kell, az EFTA Felügyeleti Hatóság, ha beavatkozik az eljárásba, maga viseli saját költségeit.
- 61 Következésképpen az EFTA Felügyeleti Hatóság maga viseli saját költségeit.

A fenti indokok alapján a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

- 1) **A Bíróság a fellebbezést elutasítja.**
- 2) **A Bíróság kötelezi az Európai Bizottságot a saját költségei, valamint a Total SA és az Elf Aquitaine SA részéről felmerült költségek viselésére.**
- 3) **A Bíróság kötelezi az EFTA Felügyeleti Hatóságot a saját költségei viselésére.**

Aláírások